

Til medlem af Inatsisartut
Jørgen Rosbach
Demokraatit

31-07-2025
Sags nr.
2024 - 10523
Akt. id.
25564918

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: ilian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse af §37 spørgsmål nr. 101-2025 vedrørende forebyggelse af selvmord

Kære Jørgen Rosbach.

Tak for spørgsmålene. Spørgsmålene er gengivet enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

1. Har implementeringen af QAMANI (2023-2028) ført til et dokumenteret fald i antallet af selvmord og selvmordsforsøg siden dens ikrafttræden?

Der er ifølge Grønlands Politis årsstatistikker for 2023 og 2024 ikke registreret fald i antallet af selvmord og selvmordsforsøg. Se nedenstående tabel af Grønlands Politis årsstatistik for 2024.

7.1 Antal andre udvalgte sager

	2020	2021	2022	2023	2024
Mistænkeligt dødsfald/dødfundne	48	66	82	61	72
Selv mord	41	49	41	39	47
Selv mordsforsøg	120	90	96	94	87
Selv mordstrusler	1201	1309	1172	1162	1183

a) Hvornår kan Inatsisartut forvente at blive præsenteret for en statusrapport?

I overensstemmelse med strategien *Qamani – Strategi for forebyggelse af selvmord 2023-2028* har det været hensigten, at styregruppen skulle bruge statusnotaterne til at justere og følge op på indsatserne. Paarisa har fremsendt statusnotat for 2024 til Departementet for Børn, Unge og Familier i uge 28. Statusnotatet forventes at blive præsenteret for Familie- og Sundhedsudvalget i efteråret.

b) Hvordan inddrages unge og pårørende i udmøntningen og evalueringen af strategiens indsatser?

Qamani-strategien blev udviklet i tæt samarbejde med MIO og med afsæt i dokumentarfilmen *Qamani*, hvor unge selv gav udtryk for deres behov og perspektiver på forebyggelse af selvmord.

Som led i implementeringen af strategiens indsatser har Paarisa aflagt besøg på GUX Aasiaat og Greenland Business School for at sikre inddragelse af unge, særligt i relation til udviklingen af en Qamani-app. Endvidere planlægger Paarisa et besøg i Kommune Kujalleq i uge 36 med henblik på afholdelse af workshops med unge. Dette sker i tråd med indsatsområde 2 i strategien, der fokuserer på borgerinddragelse. Formålet er at udarbejde et alkoholkodeks i de arenaer, hvor unge færdes, samt at indsamle viden om eksisterende fora med henblik på at styrke og videreudvikle det lokale arbejde med korps og handlingskæder for borgerrettede indsatser.

Evalueringen af strategiens implementering vil ske i samarbejde med Center for Folkesundhed i Grønland. Unge vil ligeledes blive inddraget i evalueringsarbejdet, ligesom de også havde en central rolle i forbindelse med lanceringen af strategien i februar 2024.

2. Hvordan vurderer Naalakkersuisut, at strategiens mål om lettilgængelige henvendelsesmuligheder og kvalificeret støtte til selvmordstruede borgere er blevet opfyldt?

Naalakkersuisut vurderer, at målet om lettilgængelige henvendelsesmuligheder og kvalificeret støtte til selvmordstruede borgere imødekommes gennem etableringen af Nationalt Terapi- og Rådgivningscenter, Inulervik, samt Tusaanngas rådgivningstilbud.

a) Er der blevet etableret de planlagte lokale netværk og korps til selvmordsforebyggelse i bygder og byer?

Paarisa afsøger aktuelt mulighederne for at inddrage Forebyggelsesudvalget i etableringen af lokale korps. Der afholdes desuden kvartalsvise onlinemøder med forebyggelseskonsulenter fra hele landet. Der henvises i øvrigt til besvarelse af spørgsmål 1.b.

i. Har der været en evaluering af disse?

Nej.

3. Har Naalakkersuisut kendskab til om andelen af opkald om selvmord til Tusaannga er faldet, er steget eller er uændret siden strategiens ikrafttræden?

Det skal bemærkes, at tallene dækker forskellige perioder: Hele 2024 og første halvår af 2025. Dette kan derfor ikke sammenlignes direkte, da det ikke vil give et retvisende billede. Tallene bør således fortolkes som indikationer på udviklingstendenser.

Foreløbigt peger tallene på, at det samlede antal henvendelser vedrørende selvmord ser ud til at stige i 2025, særligt blandt 16–17-årige og 21–25-årige. Derudover indikerer tallene, at flere borgere kontakter Tusaannga i akutte situationer, og at der er en mindre stigning i antallet af henvendelser fra personer, der er i færd med at forsøge at begå selvmord.

Endelig ses der en tydelig stigning i antallet af borgere, som i 2025 henvender sig med tidligere selvmordstanker, sammenlignet med 2024. Samme tendens gør sig gældende for personer, der vurderes som selvmordstruede.

4. Er der gennemført nationale kampagner for aftabuivering af selvmord sådan som strategien anbefaler?

Kampagnen *Yellow September* blev afholdt for første gang her i landet i 2024 og planlægges gentaget i år. Formålet er at nedbryde tabuet om selvmord, styrke dialogen om mental sundhed, øge kendskabet til tegn på selvmordsrisiko samt formidle, hvor man kan søge hjælp og støtte.

I maj måned blev *Qamani Peqqissuusa* ligeledes afholdt med fokus på at fremme mental sundhed. Som led i den aftabuiserende indsats blev dokumentarfilmen *Life on the Edge* vist flere steder i landet. Paarisa har ydet økonomisk støtte til Nuuk International Film Festival i forbindelse med premieren.

Desuden har Iperaq Consult i samarbejde med en islandsk forfatter udgivet bogen *Qimagaasut Nipaat*, som blev lanceret i maj. Bogen tematiserer sorg og tab blandt pårørende til personer, der har begået selvmord, herunder mestring af efterfølgende livskriser. Paarisa har bidraget med støtte til afholdelsen af en minikonference i forbindelse med lanceringen.

a) Hvilken effekt har disse haft?

Indsatser og udviklingsarbejde kræver tid, og derfor kan Naalakkersuisut på nuværende tidspunkt ikke vurdere den fulde effekt. *Yellow September* blev dog positivt modtaget af borgerne, hvilket tyder på bred opbakning til formålet og aktiviteterne.

5. Hvilke skridt er taget for at styrke trivsel og mental sundhed i folkeskoler og på ungdomsuddannelser?

For at styrke trivsel og mental sundhed i folkeskoler er rådgivningsuniverset [Tusaannga.gl](https://tusaannga.gl) blevet lanceret i maj 2024. Platformen er målrettet børn og unge i alderen 10–18 år og er tilgængelig på alle skole-iPads. Den tilbyder lettilgængelig information, selvhjælpsværktøjer samt adgang til rådgivning, herunder en chatfunktion og et digitalt "ung-til-ung"-forum.

Paarisa er i gang med at udvikle en app, der har fokus på selvhjælp og let adgang til henvendelsesmuligheder til unge og voksne. Appen forventes at lanceres i efteråret 2025. I forhold til ungdomsuddannelser er Paarisa i gang med at etablere et samarbejde med Departementet for Uddannelse som led i strategiens indsatsområde 3. Formålet er at inddrage de studerende i arbejdet med trivsel og mental sundhed. Derudover vil der blive udarbejdet en beredskabsplan til håndtering af traumatiske hændelser.

a) Hvordan måles effekten af disse tiltag?

Statistik fra [Tusaannga](https://tusaannga.gl) indikerer en konkret stigning i antallet af henvendelser om selvmord fra børn og unge i alderen 13–17 år. Siden lanceringen af rådgivningssitet [Tusaannga.gl](https://tusaannga.gl) i maj 2024 er det samlede antal henvendelser fra børn og unge under 18 år steget fra 375 henvendelser i 2023 til 618 i 2024. Dette svarer til en stigning på 64,8 %.

Sitet har siden lanceringen haft i alt 42.305 besøg, med 8.241 unikke brugere og et gennemsnit på 3,49 besøgte sider per session.

Der er i øvrigt igangsat udvikling af en udvidet version af rådgivningssitet målrettet den ældre ungdomsgruppe i alderen 15–25 år, med tilpasset indhold, sprog og kommunikationsform.

6. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af interesse for emnet?

Naalakkersuisoq for Børn, Unge og Familier har på sit seneste pressemøde i foråret understreget behovet for en drastisk og gennemgribende indsats i forhold til alkoholproblematikken, da et stort antal selvmord og

selvmordsforsøg sker i alkoholpåvirket tilstand. Derfor arbejder Naalakkersuisoq på at etablere et ildsjælekorp med lokalt forankrede rollemodeller i hele landet, som skal bidrage til selvmordsforebyggelse.

Derudover arbejder Naalakkersuisoq på at udvide adgangen til ung til ung psykisk førstehjælp, som er blevet efterspurgt af de unge under udarbejdelsen af Qamani-projektet. Hvis samarbejdet med KRK INUA ikke bliver udvidet, vil der blive søgt andre samarbejdspartnere. Dette er allerede igangsat af Socialstyrelsen.

Desuden arbejder Naalakkersuisoq på øget brug af plejefamilier, hvor færre børn og unge anbringes på døgninstitutioner over tid. Dette skal være med til at styrke tidlig indsats, da det vurderes til at have en selvmordsforebyggende effekt hos anbragte børn og unge, som har en øget risiko for psykisk sårbarhed senere i livet.

Med venlig hilsen

Mads Pedersen